

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε και συνεδρίασε την 20^η Ιανουαρίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 π.μ., στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου), με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος.

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού Χαριλάου Χάρακα,
Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυμένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυμένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου και
Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθηκαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν ο προληπτικός έλεγχος της από 21.10.1998 γνωστοποιηθείσας στην Επιτροπή Ανταγωνισμού συγκέντρωσης των επιχειρήσεων **INTEPTYPI A.E. EKTYPIΩΣEΩN KAI EKΔOΣEΩN** και **EΠIΦANEIA YΠHPECIEC MAZIKHC ENHMEPΩCΗC-ΠAPAΓΩΓH KAI EKTYΠOΨH ENTYΠIΩN A.E.**, σύμφωνα με το άρ. 4β του ν.703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν α) η εταιρεία **INTEPTYPI A.E. EKTYΠIΩCΕΩN KAI EKΔOΣEΩN** δια των πληρεξουσίων της δικηγόρων Λαυρεντίου-Ελευθερίου Αλβέρτη και Πανταζή Καραμανώλη και β) για την **EΠIΦANEIA YΠHPECIEC MAZIKHC ENHMEPΩCΗC-ΠAPAΓΩΓH KAI EKTYΠOΨH ENTYΠIΩN A.E.** ο Πρόεδρος του Διοικητικού της Συμβουλίου, Θεόδωρος Καλούδης, ενώ τη συζήτηση παρακολούθησε και ο τέως Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της **INTEPTYPI A.E. EKTYΠIΩCΕΩN KAI EKΔOΣEΩN**, Ιωάννης Ρόρρης.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της υπό κρίση συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές που αφορά η συγκέντρωση. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα οποία συντάχθηκαν με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξαν τις θέσεις τους, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης. Κατόπιν, ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 25.1.1999 στις ενδιαφερόμενες εταιρείες να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους καθώς επίσης και επίσημα στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη της σύνθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας **INTEPTYPI A.E. EKTYΠIΩCΕΩN KAI EKΔOΣEΩN** το 1998, τα οποία ζήτησαν τα μέλη της Επιτροπής.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 10^η Φεβρουαρίου 1999, ημέρα Τετάρτη, στην ίδια ως άνω αίθουσα 611, την οποία και ολοκλήρωσε την 25^η Φεβρουαρίου 1999, ημέρα Πέμπτη, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της όλα τα στοιχεία και τα έγγραφα του φακέλου που σχηματίστηκε, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τους ισχυρισμούς, τις απόψεις και τις εξηγήσεις των ενδιαφερομένων εταιρειών, το υπόμνημα το οποίο προσκομίστηκε, και την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1.(α) Η εταιρεία ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ (εφεξής ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε.) ιδρύθηκε το 1988 με έδρα τον Δήμο Ελληνικού Αττικής και έχει ως αντικείμενο την άσκηση κάθε είδους εκτυπωτικών και εκδοτικών εργασιών και ειδικότερα την εκτύπωση εντύπων υψηλών ποιοτικών προδιαγραφών. Είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (παράλληλη αγορά) και ανήκει στον όμιλο εταιρειών ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ. Η εταιρεία αυτή δεν ελέγχει καμία άλλη επιχείρηση. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ, ανήλθε το έτος 1997 στο ποσό των 85.058.774.692 δρχ. (275.784.306 ECU). Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. στην ελληνική αγορά ανήλθε στο ποσό των 1.639.312.707 δρχ. (5.315.109 ECU) σύμφωνα με το άρθρο 4στ παρ.4, ενώ η εταιρεία δεν αναπτύσσει δραστηριότητα εκτός Ελλάδος.

(β) Η εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΕΝΤΥΠΩΝ Α.Ε. (εφεξής ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε.) ιδρύθηκε το 1991 με έδρα τον Δήμο Χαλανδρίου Αττικής και έχει ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών μαζικής ενημέρωσης καθώς και την παραγωγή και εκτύπωση εντύπων και σε κάθε είδους εργασία γραφικών τεχνών ειδικότερα δε δραστηριοποιείται στους τομείς marketing, επικοινωνίας, δημοσίων σχέσεων και εκτύπωση εκδόσεων τρίτων. Η εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. κατέχει: το 90% του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας ΝΕΧΤ Α.Ε. η οποία ασχολείται με την επεξεργασία ψηφιακής εικόνας και την παραγωγή διαχωρισμών χρωμάτων, το 95% του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας THE PRODUCTION SHOP Α.Ε. η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή υπηρεσιών επικοινωνίας μέσω τρίτων, και το 70% του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρείας Α. ΑΝΔΡΕΟΥ Α.Ε. η οποία ασχολείται με την επεξεργασία ψηφιακής εικόνας και την παραγωγή διαχωρισμών χρωμάτων καθώς και με τις εκτυπωτικές και μεταεκτυπωτικές εργασίες μέσω τρίτων (φασόν). Η απορροφούμενη είναι εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (παράλληλη αγορά) οι δε κυριότεροι μέτοχοι αυτής είναι οι κ.κ. Θεόδωρος Καλούδης και Αθανάσιος Παναγούλιας (με ποσοστό 30,6% του μετοχικού κεφαλαίου έκαστος). Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. και των θυγατρικών της στην ελληνική αγορά ανήλθε το έτος 1997 στο ποσό των 2.558.058.584 δρχ. (8.293.940 ECU), ο δε κύκλος εργασιών της εταιρείας ανήλθε στο ποσό των 1.636.312.707 δρχ. (5.305.383 ECU), ενώ δεν αναπτύσσει δραστηριότητα εκτός Ελλάδος.

(γ) Στις 21.10.1998 γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77 όπως ισχύει, η υπ' αριθμ. 39517/8.10.1998 Πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Πουλαντζά-Αγρέβη δυνάμει της οποίας η εταιρεία ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. συγχωνεύεται με την εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. δι' απορροφήσεως της τελευταίας από την πρώτη. Συγκεκριμένα, στις 30.6.1998, τα Διοικητικά Συμβούλια των παραπάνω ανωνύμων

εταιρειών κατάρτισαν Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, το οποίο καταχωρήθηκε στο μητρώο των Ανωνύμων Εταιρειών με ημερομηνία 13.7.1998. Στις 2.10.1998 οι Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων κάθε μιας από τις παραπάνω εταιρείες, ενέκριναν το ως άνω Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και στις 8.10.1998 υπογράφηκε η ως άνω γνωστοποιηθείσα συμβολαιογραφική Πράξη Συγχώνευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1929 και του Ν.2166/1993. Συνεπεία της συγχωνεύσεως το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούσης ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. εκ δρχ. 145.000.000 διαιρούμενο σε 1.450.000 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, αυξάνεται κατά το εισφερόμενο ποσό του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφούμενης ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. εκ δρχ. 236.750.000 και θα ανέρχεται πλέον στο συνολικό ποσό των δρχ. 381.750.000 διαιρούμενο σε 3.817.500 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές. Στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας με τη νέα επωνυμία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ-ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ, ΕΚΤΥΠΩΣΕΙΣ Α.Ε., οι μέτοχοι της ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. θα συμμετέχουν με 967.150 κοινές μετά ψήφου μετοχές (ποσοστό 25,33% περίπου) και οι μέτοχοι της ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. θα συμμετέχουν με 2.850.350 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές (ποσοστό 74,67% περίπου).

Παράλληλα με την ως άνω γνωστοποίηση του άρθρου 4β παρ. 1, την 22.10.1998 υποβλήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού από τις συμμετέχουσες στην ως άνω συγκέντρωση συγχωνευόμενες εταιρείες, αίτηση χορήγησης άδειας πραγματοποίησής της, κατά παρέκκλιση πριν την έκδοση οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή οικονομική ζημία σε βάρος των ανωτέρω εταιρειών. Η άδεια αυτή παρασχέθηκε με την 23/Π/1999 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η ως άνω συγχώνευση εγκρίθηκε με την υπ' αριθμό Κ2-11176/2.12.1998 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών των συγχωνευομένων εταιρειών την 2.12.1998.

(δ) Προηγουμένως, η Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. κατά τη συνεδρίασή της, της 2.10.1998 (κατά την οποία εγκρίθηκε και το ως άνω Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης), εξέλεξε νέο 9μελές Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας (καίτοι το ανακληθέν Διοικητικό Συμβούλιο είχε εκλεγεί με 2ετή θητεία μόλις την 29.6.1998) στο οποίο πέντε (5) μέλη (οι κ.κ. Θ. Καλούδης, Αθαν.Παναγούλιας, Αγγ. Πλακόπητας, Αντ. Κόλλιας και Δημ. Δημόπουλος) ήταν ταυτόχρονα και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. και ένα (1) μόνο μέλος ήταν και μέλος του ανακληθέντος Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. Στη συνέχεια, και κατά την αμέσως μετά επακολούθησα συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου, τούτο συγκροτήθηκε σε Σώμα και εξέλεξε Πρόεδρο αυτού τον κ. Θ. Καλούδη και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον κ. Αθαν.Παναγούλια (οι οποίοι ήταν ταυτόχρονα Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. αντίστοιχα αλλά και βασικοί μέτοχοι της εταιρείας αυτής με συνολικό ποσοστό συμμετοχής 61,2% του μετοχικού κεφαλαίου) στους οποίους –μόνους- εκχωρήθηκαν όλες οι εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου (βλ. Πρακτικό ΔΣ εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. 105/2.10.1998).

2.(α) Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Ο οικονομικός κλάδος που αφορά η υπό κρίση συγκέντρωση είναι ο ευρύτερος κλάδος των εκδόσεων-εκτυπώσεων ο οποίος διακρίνεται στους ακόλουθους υποκλάδους: α) έκδοση και εκτύπωση εφημερίδων και περιοδικών και β) έκδοση και εκτύπωση βιβλίων και γ) λοιπές εκδόσεις-εκτυπώσεις και γραφικές τέχνες. Η διάκριση ανάμεσα στην έκδοση εφημερίδων-περιοδικών και στην έκδοση βιβλίων επιβάλλεται από το γεγονός της ύπαρξης διαφορετικών επιχειρηματικών δομών στους δύο υποκλάδους. Ενώ οι εκδοτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο του τύπου είναι σε μεγάλο βαθμό καθετοποιημένες και μπορούν να παράγουν οι ίδιες το τελικό προϊόν που διαθέτουν στον καταναλωτή, στον υποκλάδο του βιβλίου οι επιχειρήσεις περιορίζονται σχεδόν πάντα στην εκδοτική διαχείριση, αναθέτοντας σε τρίτους την εκτύπωση που αποτελεί το τεχνικό μέρος της παραγωγής. Στον υποκλάδο των εφημερίδων-περιοδικών κυριαρχούν μεγάλα εκδοτικά συγκροτήματα, στις εγκαταστάσεις των οποίων, εκτός από την έκδοση και εκτύπωση εφημερίδων και περιοδικών πραγματοποιούνται και άλλες εκτυπωτικές εργασίες (εκτύπωση διαφημιστικών φυλλαδίων κλπ.). Στη τρίτη δε κατηγορία, δηλ. στις λοιπές εκδόσεις-εκτυπώσεις και γραφικές τέχνες δραστηριοποιείται σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων που ως επί το πλείστον αναλαμβάνει εκτύπωση εντύπων για τρίτους καθώς και κάθε είδους εργασία γραφικών τεχνών.

Οι εταιρείες INTEPTYΠ Α.Ε. και ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. (και οι θυγατρικές της) δραστηριοποιούνται στην εκτύπωση εκδόσεων τρίτων, καθώς και με κάθε είδους εργασία γραφικών τεχνών. Η εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. δραστηριοποιείται επιπλέον στον τομέα επικοινωνίας και δημοσίων σχέσεων, ενώ παράλληλα από το τέλος του 1995 εκδίδει το περιοδικό Members (τετράμηνης κυκλοφορίας).

Σε μελέτη της ICAP (για το έτος 1997) στον υποκλάδο των εκδόσεων-εκτυπώσεων εφημερίδων και περιοδικών, είναι καταχωρημένες 145 επιχειρήσεις. Επίσης άλλες 329 επιχειρήσεις είναι καταχωρημένες στην κατηγορία των λοιπών εκδόσεων-εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών στην οποία συμπεριλαμβάνονται όμως και εκδότες βιβλίου. Με βάση τα στοιχεία της εν λόγω μελέτης, στον υποκλάδο των εκδόσεων-εκτυπώσεων εφημερίδων-περιοδικών, το μερίδιο αγοράς της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. (σε δείγμα 68 επιχειρήσεων επί συνόλου 145), ανήλθε σε ποσοστό περίπου 1,5%, στο δε υποκλάδο των λοιπών εκδόσεων-εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών, το συνολικό μερίδιο αγοράς των συγχωνευομένων εταιρειών (σε δείγμα 155 επιχειρήσεων επί συνόλου 329), ανήλθε περίπου σε 2,5%.

Σύμφωνα με πίνακα που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα ΗΜΕΡΗΣΙΑ τον Οκτώβριο 1998, στον οποίο παρουσιάζονται οι κύκλοι εργασιών καθώς και τα μερίδια αγοράς των κυριότερων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο κλάδο των εκδόσεων-εκτυπώσεων (με εξαίρεση τους εκδότες βιβλίου), για το έτος 1997, το συνολικό μερίδιο αγοράς των εταιρειών INTEPTYΠ Α.Ε. και ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε., στην σχετική αγορά των εκδόσεων-εκτυπώσεων (λαμβάνομένου υπόψη ότι οι εταιρείες δραστηριοποιούνται κυρίως στην εκτύπωση εκδόσεων τρίτων, και σε κάθε είδους εργασία γραφικών τεχνών), είναι ιδιαίτερα χαμηλό, περίπου 2%, ενώ

εάν ληφθούν υπόψη και οι κύκλοι εργασιών των θυγατρικών εταιρειών της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. το συνολικό τους μερίδιο ανέρχεται σε 2,5% περίπου.

Πολλές από τις ως άνω εταιρείες δραστηριοποιούνται στην έκδοση και εκτύπωση εφημερίδων και περιοδικών, στις εγκαταστάσεις των οποίων όπως προαναφέρθηκε πραγματοποιούνται παράλληλα και άλλες εκτυπωτικές εργασίες όπως, εκτύπωση διαφημιστικών φυλλαδίων, prospectus κλπ., ενώ ορισμένες, όπως και οι συμμετέχουσες στην υπό κρίση συγκέντρωση εταιρείες, ασχολούνται μόνο με την εκτύπωση εντύπων τρίτων καθώς και με κάθε είδους εργασία γραφικών τεχνών.

Παρά το γεγονός ότι από τα υπάρχοντα στοιχεία, δεν μπορεί να εκτιμηθεί επακριβώς το συνολικό μέγεθος των σχετικών αγορών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση εταιρείες δηλ. στην έκδοση και εκτύπωση περιοδικών και λοιπών εκδόσεων-εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών, η Επιτροπή εκτιμά ότι σε κάθε περίπτωση το μερίδιο των εταιρειών δεν δύναται να υπερβαίνει το 5% κάθε σχετικής αγοράς.

Η εκδοτική δραστηριότητα εν γένει, δεν απαιτεί σημαντικές επενδύσεις, με αποτέλεσμα η είσοδος νέων επιχειρήσεων στην αγορά να είναι ιδιαίτερα εύκολη. Συνεπώς και ο δυνητικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων αναμένεται έντονος.

(β) Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην συγκεκριμένη περίπτωση ως σχετική γεωγραφική αγορά θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

3.1. Κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 4 του Ν.703/1977, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συγκέντρωση, κατά την έννοια το νόμου αυτού, πραγματοποιείται: «α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις, β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλον τρόπο, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων», κατά την παράγραφο 3 του αυτού άρθρου «Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα και λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαιώματα ..., β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης» και κατά την παράγραφο 4 του αυτού ως άνω άρθρου «ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, που: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές.»

Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων προκύπτει ότι: (α) στον έλεγχο των συγκεντρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν.703/1977, όπως ισχύει, υπόκεινται όχι μόνο η συγχώνευση δύο ή περισσότερων ανεξαρτήτων επιχειρήσεων (εξ αντικειμένου συγκέντρωση) αλλά, γενικότερα, η με

οποιοδήποτε τρόπο απόκτηση ελέγχου μιας επιχειρήσεως από πρόσωπα που ελέγχουν άλλη ανεξάρτητη επιχείρηση, τέτοιος δε έλεγχος μπορεί ν' αποκτηθεί με οποιοδήποτε τρόπο παρέχοντα τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση και τις αποφάσεις των οργάνων της επιχείρησης ή γενικότερα στην επιχειρηματική της δραστηριότητά που, στην περίπτωση ανώνυμης εταιρείας, μπορεί να εκδηλωθεί με τον έλεγχο της απόλυτης πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ. αλλά και την συνεπεία αυτού δυνατότητα του αποκτώντος τον έλεγχο να ορίζει τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της εταιρείας της οποίας αποκτάται ο έλεγχος και (β) ότι η έναρξη και συνέχιση διαδικασίας συγχωνεύσεως ανεξαρτήτων επιχειρήσεων (ανωνύμων εταιρειών) δεν αποκλείει την πραγματοποίηση συγκέντρωσης και σε χρόνο που προηγείται της ολοκλήρωσης της διαδικασίας συγχώνευσης (και πριν δηλ. επέλθουν τ' αποτελέσματα αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΝ 2190/20) αν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο αποκτήθηκε ο έλεγχος, κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων του ν.703/1977, μιας εκ των συγχωνευομένων επιχειρήσεων από τα πρόσωπα που ελέγχουν την άλλη των συγχωνευομένων επιχειρήσεων.

Στην υπό κρίση υπόθεση ναι μεν η γνωστοποιηθείσα συμφωνία συγχώνευσης των δύο εταιρειών, συνιστά (εξ αντικειμένου) οριζόντια συγκέντρωση κατά την έννοια της ως άνω παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Ν.703/1977, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού, πλην όμως, όπως προκύπτει από τα προσκομισθέντα στοιχεία, ο έλεγχος της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ από τους έχοντες τον έλεγχο της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΕ επιχειρηματίες, αποκτήθηκε, κατά την έννοια των ως άνω παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 4 του Ν.703/1977, σε προγενέστερο της ολοκλήρωσης της συγχώνευσης χρόνο. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το προσκομισθέν από την ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ από 2.10.1998 Πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της, η εταιρεία αυτή εξέλεξε νέο Διοικητικό Συμβούλιο στο οποίο την απόλυτη πλειοψηφία των μελών (5 μέλη από τα 9) είχαν παράλληλα την ιδιότητα του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΕ, στη συνέχεια δε το νέο αυτό Διοικητικό Συμβούλιο εξέλεξε ως Πρόεδρο αυτού τον κ. Θεόδ. Καλούδη και Διευθύνοντα Σύμβουλο τον κ. Αθαν.Παναγούλια στους οποίους και εκχωρήθηκαν όλες οι εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου για την εκπροσώπηση της εταιρείας και την διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων. Με τον τρόπο αυτό οι ελέγχοντες την εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΕ επιχειρηματίες απέκτησαν την δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα της ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ τόσο μέσω του εκδηλωθέντος εμπράκτως ελέγχου της απόλυτης πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας όσο και δια της εκλογής των ιδίων ως Προέδρου του Δ.Σ. και Διευθύνοντος Συμβούλου της εταιρείας αυτής στους οποίους εκχωρήθηκαν όλες οι εξουσίες και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Οι συγχωνευόμενες εταιρείες ισχυρίζονται ότι (α) προ της υπογραφής της Συμβολαιογραφικής Πράξεως Συγχωνεύσεως (8.10.1998) ουδεμία άλλη συμφωνία υπήρξε περί της αποκτήσεως του ελέγχου της ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. από την ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. και (β) ότι η εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου δεν συνιστά απόκτηση ελέγχου κατά τις διατάξεις του ν.703/1977 δεδομένου ότι τα μέλη είναι ελεύθερα ανακλητά από τους μετόχους της ανώνυμης εταιρείας. Ο μεν πρώτος ισχυρισμός πρέπει ν' απορριφθεί ως προδήλως αναληθής δεδομένου ότι οι δύο επιχειρήσεις δια των αποφάσεων των Γενικών τους Συνελεύσεων της 2.10.1998 είχαν εγκρίνει το ενιαίο Σχέδιο Συμβάσεως Συγχωνεύσεως (το οποίο καταρτίστηκε ενώπιον συμβολαιογράφου την

8.10.1998) γεγονός που συνιστά μεν καταρχήν συμφωνία περί των όρων της συγχωνεύσεως, περαιτέρω, δε συνιστά και οριστική συμφωνία περί αμέσου (και όχι από την ημέρα της ολοκλήρωσεως της διαδικασίας της συγχωνεύσεως, οπότε οι παλαιοί μέτοχοι της ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. θα μπορούσαν ν' ασκήσουν ελεύθερα τα μετοχικά τους δικαιώματα) αποκτήσεως του ελέγχου της ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ από τους έχοντες τον έλεγχο της ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΕ, προφανή εκπλήρωση της οποίας και αναγκαία συνέχεια αυτής αποτελεί η ταυτόχρονη, και κατά την αυτή Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ, εκλογή του νέου της Διοικητικού Συμβουλίου, ελεγχομένου από πρόσωπα που είναι οι ελέγχοντες μέτοχοι και η διοίκηση της ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΕ. Ο δεύτερος δε ισχυρισμός πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμος, ενόψει των προπαρατεθεισών διατάξεων του νόμου ο οποίος για την «απόκτηση ελέγχου» δεν θεωρεί αναγκαία την ύπαρξη μετοχικών δικαιωμάτων πλειοψηφίας αλλ' αρκείται ρητά στην με οποιονδήποτε τρόπο δυνατότητα ασκήσεως, και όχι απαραίτητα την άσκηση (βλ. ΕΑ 41/1996), καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα της επιχείρησης της οποίας αποκτάται ο έλεγχος έστω και αν αυτή εκδηλώνεται ως δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης και όχι, όπως στην κρινόμενη περίπτωση, με τον απόλυτο έλεγχο της πλειοψηφίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας της οποίας αποκτάται ο έλεγχος.

Κατά συνέπεια των προεκτεθέντων, καίτοι οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις προέβησαν στην γνωστοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης ως συγχώνευσης, στην πραγματικότητα πρόκειται περί συγκέντρωσης με την απόκτηση ελέγχου της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε από τους ελέγχοντες την εταιρεία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. κ. Θεόδ. Καλούδη και κ. Αθαν. Παναγούλια.

3.2. Κατά την άποψη όμως ενός μέλους της Επιτροπής, ο νόμος (άρθρο 4, παράγρ. 2 του Ν.703/77, όπως ισχύει) ορίζει ότι η συγκέντρωση ανεξαρτήτων επιχειρήσεων συντελείται, είτε με τη συγχώνευση αυτών, τηρουμένης, προκειμένου περί επιχειρήσεων που λειτουργούν υπό συγκεκριμένη, από το νόμο δε οριζόμενη μορφή, της προβλεπόμενης δι' αυτήν διαδικασίας, είτε με τη διαπίστωση ότι ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο άλλης επιχείρησης (αγορά συμμετοχών στο κεφάλαιο, συμφωνία ή οιοσδήποτε άλλος νόμιμος τρόπος ελέγχου αυτής).

Στην προκειμένη περίπτωση, κατά το διδόμενο ως άνω πραγματικό, εχώρησε προς την υπηρεσία μας γνωστοποίηση πραγματοποίησης συγκεντρώσεως με ένα εκ των ανωτέρω αυτοτελώς ρυθμιζόμενων τρόπων συντελέσεως συγχωνεύσεως των διαλαμβανομένων στην εισήγηση της υπηρεσίας ανωνύμων εταιρειών δια απορροφήσεως ειδικότερον από την εταιρεία ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε., της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε.. Η συγχώνευση αυτή για την οποία συντρέχουν οι υπό το άρθρο 4β του Ν.703/77, όπως ισχύει, οριζόμενες προϋποθέσεις εμπροθέσμως εχώρησε. Περαιτέρω, από το ως άνω πραγματικό, προκύπτει ότι προ της ενάρξεως της ανωτέρω διαδικασίας συγχωνεύσεως των εν λόγω επιχειρήσεων, η Γενική Συνέλευση της εν συνεχεία φερομένης ως απορροφούσης ως άνω ανωνύμου εταιρείας, είχε προβεί σε ανάκληση του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου και της εκλογής νέου, τα πέντε μέλη του οποίου ήσαν ταυτόχρονα και μέλη του Δ.Σ. της εν συνεχεία απορροφούμενης, ως ανωτέρω εξετέθη, εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε..

Το γεγονός αυτό καθαυτό, χωρίς συνάμα να προκύπτει από κανένα αποδεικτικό στοιχείο ότι η διαμόρφωση της κρίσεως του ανωτάτου οργάνου της εν λόγω άνω εταιρείας να διορίσει ως μέλη του Διοικητικού αυτής Συμβουλίου πρόσωπα, τα οποία ήσαν και μέλη Δ.Σ. άλλης ανεξάρτητης κατά το χρόνο εκείνο επιχείρησης και ειδικότερα της ανωτέρω επιχείρησης ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε., είναι απόρροια συμβάσεως ή οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας δηλωτικής παροχής δικαιώματος ελέγχου επ' αυτής από την τελευταία επιχείρηση, που και, τελικώς, απερροφήθη, κατά τα εκτεθέντα.

Αλλά και υπό την εκδοχή την οποία δέχεται η πλειοψηφούσα γνώμη ότι η ανωτέρω πράξη της Γενικής Συνέλευσης της ως άνω επιχειρήσεως είναι δηλωτική της συντελεσθείσης συγκέντρωσης των ανωτέρω επιχειρήσεων, κατ' άρθρο 4 παράγρ. 2 εδάφιο β' του ν.703/77, όπως ισχύει, ήτοι με τον διορισμό κυρίων μετόχων της μετέπειτα απορροφηθείσης ως άνω επιχείρησης ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. από την ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. ως μελών του Δ.Σ. της τελευταίας, θα καθιστά πλέον την εν συνεχεία υποβληθείσα γνωστοποίηση της συγχωνεύσεως των ανωτέρω επιχειρήσεων, επί της οποίας και περιορίζεται η σχετική εισήγηση της Διευθυντού της Γραμματείας της Επιτροπής προς την τελευταία, άνευ αντικειμένου από απόψεως εφαρμογής των διατάξεων του ως άνω νόμου και θα έδει να απορριφθεί. Και αυτό, διότι, εφόσον προ της συγχωνεύσεως των ως άνω επιχειρήσεων, κατά την άποψη της πλειοψηφίας έχει συντελεσθεί η συγκέντρωση κατά τον ρηθέντα τρόπο, η επακολουθείσα γνωστοποίηση συγχωνεύσεως των ανωτέρω επιχειρήσεων αποτελεί πλέον εσωτερική διαρθρωτική απόφαση μεταξύ της ήδη ελέγχουσας επιχείρησης και της υπ' αυτής ελεγχόμενης, πράγμα το οποίο και δεν ενδιαφέρει την νομοθεσία περί ανταγωνισμού. Αλλά περαιτέρω, για να εκτιμηθεί από την Επιτροπή εάν η συγκέντρωση, ως ανωτέρω προσδιορίζεται, πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 4β του ως άνω νόμου και έχει εμπροθέσμως υποβληθεί προς κρίσιν, επιβληθούν δε ενδεχομένως οι προβλεπόμενες κυρώσεις αν η συγκέντρωση συνετελέσθη προ της εκδόσεως αποφάσεως της Επιτροπής θα πρέπει να έχει προηγηθεί κατά νόμο (άρθρο 5 του Κανονισμού Λειτουργίας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ΦΕΚ 770/Β'/5.9.1995) έρευνα όλων των σχετικών προς αυτή στοιχείων και εν συνεχεία εμπειριστατωμένη εισήγηση προς την Επιτροπή. Αλλά επί της ανωτέρω φερομένης, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, ως συντελεσθείσης συγκεντρώσεως, ούτε, εν πάση περιπτώσει, εχώρησε σχετική έρευνα από τη Γραμματεία της Επιτροπής, ούτε τέλος περιλαμβάνεται τι σχετικώς στην εισήγηση αυτής προς την Επιτροπή. Κατά ακολουθίαν, θα έπρεπε οπωσδήποτε να αναπεμφθεί η υπόθεση στο σύνολό της προς έρευνα και υποβολή σχετικής εισηγήσεως από τη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού προς την Επιτροπή επί της συγκεντρώσεως ως αυτή φέρεται από την πλειοψηφούσα γνώμη ότι έχει συντελεσθεί.

4.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 1 του ν.703/1977, όπως ισχύει, οι συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που εμπίπτουν στα οριζόμενα από τις παραγράφους α' και β' της αυτής ως άνω διάταξης κατώτατα όρια (μεριδίου αγοράς, συνολικού κύκλου εργασιών) πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού « ... μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή ... την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης ... », κατά την παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου «η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο», σύμφωνα δε με την παράγραφο 4 του αυτού ως άνω άρθρου «σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού

επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι επτά τοις εκατό 7% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.».

Κατά συνέπεια η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1, του ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, καλύπτεται η μία εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα εκείνη του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ του νόμου αυτού, η οποία, κατά τα προεκτεθέντα, ανέρχεται σε ποσό που υπερβαίνει το σε δραχμές ισόποσο των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU) και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, καθεμία χωριστά, στην εθνική αγορά συνολικό κύκλο εργασιών άνω του σε δραχμές ισόποσου των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) Ευρωπαϊκών Λογιστικών Μονάδων (ECU).

4.2. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4α παρ. 2 του ν.703/1977, η οποία, δυνάμει της παραγρ. 3 του άρθρου 4β, εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις συγκεντρώσεων που υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο, (όπως έχει ερμηνευθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού με την 43/1996 απόφασή της) σε περίπτωση αποκτήσεως αποκλειστικού ελέγχου υποχρεούνται σε γνωστοποίηση τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων που αποκτούν τον έλεγχο μιας άλλης επιχειρήσεως ενώ στις περιπτώσεις των συγχωνεύσεων υποχρεούνται σε γνωστοποίηση όλες οι συγχωνεύμενες επιχειρήσεις.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η προβλεπόμενη από το άρθρο 4β του ν.703/1977 προηγούμενη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης έπρεπε να γίνει από τα πρόσωπα που απόκτησαν τον έλεγχο της INTEPTYΠ ΑΕ ήτοι τους κ.κ. Θεόδ. Καλούδη και Αθαν.Παναγούλια, οι οποίοι ελέγχουν το 61,2% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε.

4.3. Εξ άλλου κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων του άρθρου 4β παρ. 1 του ν.703/1977, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 4ε του ίδιου ως άνω νόμου, η 10ήμερη προθεσμία για την υποβολή της γνωστοποίησης, στις περιπτώσεις που για τη συγκέντρωση έχει καταρτισθεί συμφωνία, αρχίζει από την σύναψη της συμφωνίας αυτής και, βέβαια, πριν από την πραγματοποίησή της.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η γνωστοποίηση έγινε στις 21.10.1998 ήτοι δέκα εννέα (19) ημέρες μετά την κατά τ' ανωτέρω απόκτηση του ελέγχου (2.10.1998) και συνεπώς η Επιτροπή κρίνει ότι η γνωστοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης υποβλήθηκε εκπρόθεσμα.

5. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Στην υπό κρίση υπόθεση και σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού και υπάρχουν στο σχετικό φάκελλο και περιγράφονται ανωτέρω υπό στοιχείο 2, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, λαβούσα υπόψη ότι στην σχετική αγορά των εκδόσεων-εκτυπώσεων (με εξαίρεση τους εκδότες βιβλίου), δραστηριοποιείται ένας σημαντικός αριθμός

επιχειρήσεων και ο πραγματικός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων του κλάδου είναι ιδιαίτερα έντονος, ότι το συνολικό μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων στη συγκέντρωση εταιρειών ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. και ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε., είναι ιδιαίτερα χαμηλό, περίπου 2% -2,5%, ενώ τα μερίδια τους στους υποκλάδους α) των εκδόσεων-εκτυπώσεων εφημερίδων-περιοδικών και β) των λοιπών εκδόσεων-εκτυπώσεων και γραφικών τεχνών, δεν είναι ιδιαίτερα υψηλά και δεν ξεπερνούν το 5%, ότι η είσοδος νέων επιχειρήσεων τόσο στην ευρύτερη αγορά εκδόσεων-εκτυπώσεων όσο και στους επιμέρους κλάδους, είναι ιδιαίτερα εύκολη και ότι ο δυνητικός ανταγωνισμός στην αγορά, αναμένεται ιδιαίτερα έντονος, διαπιστώνει ομόφωνα υοε δεν συντρέχει περίπτωση να απαγορευθεί ή αναφερόμενη στο σκεπτικό συγκέντρωσης.

6. Στο άρθρο 4ε παρ. 1 του ν.703/1977, ως ισχύει, ορίζεται ότι: «1.Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου απαγορεύεται η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης μέχρι την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παράγραφοι 2, 3, 4, 5, 6 και 7. ... Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.»

Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να επιβάλλει πρόστιμο σε περίπτωση που η πραγματοποίηση της συγκέντρωσης έλαβε χώρα πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης και τούτο ανεξάρτητα από το αν με την απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύθηκε η συγκέντρωση ή διαπιστώθηκε ότι με αυτή δεν επηρεάζεται σημαντικά ο ανταγωνισμός (Βλ. ΕΑ 43/1996).

Στην υπό κρίση υπόθεση, η συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την 21.10.1998, ενώ είχε ήδη πραγματοποιηθεί την 2.10.1998 (βλ. ανωτέρω σκέψη 4.3). Και ναι μεν οι συμμετέχουσες στην γνωστοποιηθείσα συγχώνευση εταιρείες εξήτησαν και έλαβαν, με την 23/Π/1998 απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, την προβλεπόμενη στο άρθρο 4ε παρ. 3 αδεία «πραγματοποίησης» της συγκεντρώσεως, κατά παρέκκλιση των υποχρεώσεων της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, πλην όμως ή άδεια αυτή παρασχέθηκε μόνο για την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση με τη μορφή συγχώνευσης των εταιρειών ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. και ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. και συνεπώς δεν ασκεί καμία επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση κατά την οποία, σύμφωνα με τις προηγηθείσες σκέψεις, η συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε σε προγενέστερο χρόνο (2.10.1998) με την απόκτηση του ελέγχου της ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε. από τα πρόσωπα που ελέγχουν την ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. κατά τα προεκτεθέντα.

Σημειώνεται ότι στην υποβληθείσα γνωστοποιηθείσα συγχώνευση την 21.10.1998 από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις αναφέρεται ως εκπρόσωπος της εταιρείας ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ ο κ. Ιωάννης Ρόρρης, ως Διευθύνων Σύμβουλος αυτής, ενώ κατά τα προεκτεθέντα, ήδη από την 2.10.1998 είχε επέλθει μεταβολή στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής και ο κ. Ι. Ρόρρης είχε παύσει από την ημέρα εκείνη να έχει την ιδιότητα του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Κατά συνέπεια των προεκτεθέντων, η Επιτροπή κρίνει ότι η υπό κρίση συγκέντρωση πραγματοποιήθηκε κατά παράβαση της απαγόρευσης που προβλέπεται στο άρθρο 4ε παρ. 1 του ν.703/1977, ως ισχύει, και ως εκ τούτου συντρέχει περίπτωση επιβολής του προβλεπόμενου από το εδάφιο γ' της αυτής ως άνω διατάξεως προστίμου.

7. Ως προς την επιβολή και επιμέτρηση των προστίμων για εκπρόθεσμη γνωστοποίηση και πρόωρη ολοκλήρωση της συγκέντρωσης:

7.1 Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4β του ν. 703/1977, ως ισχύει, «σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ». Καίτοι στην εν λόγω διάταξη δεν προσδιορίζεται με ευθέως σε βάρος τίνος επιβάλλεται το υπ' αυτής προβλεπόμενο πρόστιμο είναι προφανές ότι το πρόστιμο πρέπει να επιβληθεί εις βάρος εκείνου ο οποίος είχε, κατά το νόμο, την υποχρέωση να προβεί στην εμπρόθεσμα γνωστοποίηση και όχι εις βάρος εκείνου που πράγματι υπέβαλε τη γνωστοποίηση. Σύμφωνα με τα προδιαληφθέντα (βλ. ανωτέρω υπό στοιχείο 4.2) τέτοια υποχρέωση είχαν οι Θεόδωρος Καλούδης και Αθανάσιος Παναγούλιας.

7.2. Στο άρθρο 4ε παρ. 1 του ν. 703/1977 δεν προβλέπεται ευθέως εις βάρος ποίας επιχειρήσεως επιβάλλεται το από την ίδια διάταξη προβλεπόμενο πρόστιμο για πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης. Λαμβανομένου, όμως, υπόψη του σκοπού για τον οποίον προβλέπεται η επιβολή του ως άνω προστίμου (αποφυγή δημιουργίας τετελεσμένων γεγονότων, αποτροπή του κινδύνου περιορισμού του ανταγωνισμού μέχρι την εκτέλεση της αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού, δυσχέρειες διαχωρισμού των επιχειρήσεων που συγκεντρώθηκαν σε περιπτώσεις που η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει ότι συγκέντρωση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 4γ παρ. 1), ως και του γεγονότος ότι για την πρόωρη (ήτοι την προ της έκδοσης της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού) πραγματοποίηση της συγκέντρωσης συμπράττουν όλα τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην συγκέντρωση, είτε ως αποκτώντες αποκλειστικό ή από κοινού έλεγχο, είτε ως συγχωνεύόμενες επιχειρήσεις, είτε ως μεταβιβάζουσες τον έλεγχο επιχειρήσεις, είτε ως επιχείρηση της οποίας αποκτάται ο έλεγχος (εφόσον, δια πράξεων των καταστατικών της οργάνων συνέπραξε στην ολοκλήρωση της συγκέντρωσης), η Επιτροπή κρίνει ότι το προβλεπόμενο από την ως άνω διάταξη πρόστιμο δέον να επιβληθεί στις άμεσα συμμετέχουσες στη συμφωνία περί συγκέντρωσης επιχειρήσεις οι οποίες έχουν την πραγματική και νομική δυνατότητα να ολοκληρώσουν (πραγματοποιήσουν) την συγκέντρωση. Κατά τα προεκτεθέντα, στην υπό κρίση υπόθεση ως πρόσωπα που συμμετείχαν στην συγκέντρωση δέον να θεωρηθούν τόσο οι Θεόδωρος Καλούδης και Αθανάσιος Παναγούλιας, οι οποίοι απέκτησαν τον έλεγχο της εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε., όσο και η εταιρία ΙΝΤΕΡΤΥΠ Α.Ε., δια πράξεων των οργάνων της οποίας αποφασίσθηκε η εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου ελεγχόμενου από αυτούς με αποτέλεσμα η επιχείρηση αυτή να αποκτήσει τον έλεγχό της.

7.3 Δεδομένου, όμως, ότι οι ως άνω επιχειρηματίες Θεόδωρος Καλούδης και Αθανάσιος Παναγούλιας δεν εκλήθησαν κατά την ενόπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαδικασία και δεν κατέστη δυνατό σ' αυτούς να εκθέσουν τις απόψεις τους, η Επιτροπή κρίνει ότι το κεφάλαιο αυτό της υπό κρίση υπόθεσης πρέπει να παραπεμφθεί από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε ιδιαίτερη δικάσιμο στην Ολομέλεια, σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής, ώστε να εξετασθεί ειδικά, τηρουμένης και της αρχής της προηγούμενης ακροάσεως.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Διαπιστώνει, κατά πλειοψηφία, ότι η εξεταζόμενη συγκέντρωση, που γνωστοποιήθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού την 21.10.1998, πραγματοποιήθηκε με την απόκτηση του ελέγχου της εταιρίας ΙΝΤΕΡΤΥΠ ΑΕ. από τους ελέγχοντες την εταιρία ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ Α.Ε. και ομόφωνα ότι δεν περιορίζει σημαντικά το ανταγωνισμό και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Δεν κρίνει οριστικά επί των προστίμων για εκπρόθεσμη γνωστοποίηση και πρόωρη ολοκλήρωση της συγκέντρωσης που αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης, προκειμένου να παραπεμφθούν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε ιδιαίτερη συζήτηση, σύμφωνα με τα προλεχθέντα.

Η απόφαση εκδόθηκε την 27 Σεπτεμβρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Παναγιώτης Μαντζουράνης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου